

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AKTIVAČNÝ SCENÁR LEKCIÍ

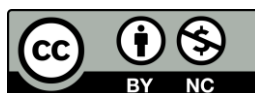
vývoj v rámci Projektu

„Virtuálna a aktivizujúca metóda výučby – skutočné vzdelávacie efekty“

Projekt je financovaný z rostriedkov Európskej únie v rámci programu Erasmus+

TÉMA:

Na ceste do Európy

Ciele hodiny:

Citlivosť na problém utečencov v modernom svete

CIEĽOVÁ SKUPINA: Žiaci základných škôl.

PRACOVNÉ METÓDY: Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, diskusia.

TRVANIE: 1 didaktická hodina.

POMÔCKY: Multimediálny projektor, počítač, telefón, flipchart, farebné perá.

PRIEBEH HODINY:

1. Spýtajte sa svojich žiakov, aké sú najčastejšie cesty utečencov do Európy.

Čas 5 min.

Zobrazíť mapu:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Strefa_%C5%9Br%C3%B3dziemnomorska#/media/Plik:Mediterranean_Sea_political_map-en.svg

2. Oboznámte žiakov s trasou Stredomorskej cesty.

- **Trasa stredom Stredozemného mora**

Migranti a žiadatelia o azyl používajú cestu stredom Stredozemného mora, aby sa nelegálne dostali do EÚ.

Vydávajú sa na dlhú a nebezpečnú cestu zo severnej Afriky cez Stredozemné more do Európy.

Mnoho migrantov na ceste do Európy cestuje cez Líbyu. To podporuje vznik pašeráckych a nezákonných obchodných sietí v krajine.

Vďaka úsiliu EÚ vyrovnáť sa s migračnou situáciou sa počet nelegálnych prisťahovalcov z Líbye na tejto trase od roku 2017 výrazne znížil. V roku 2020 však bolo možné pozorovať výrazný nárast expedícií z Alžírsku.

Vo februári 2017 sa vedúci predstavitelia EÚ dohodli na nových opatreniach na obmedzenie nelegálnej migrácie na tejto trase. Zaviazali sa posilniť spoluprácu s Líbyou a bojovať proti prevádzkačom migrantov.

3. Predstavte študentom trasu východným Stredomorím.

- **Trasa východom Stredozemného mora**

Trasa východným Stredomorím je trasou nepravidelných príchodov do Grécka, na Cyprus a do Bulharska. V roku 2015 túto trasu využilo mnoho utečencov utekajúcich pred občianskou vojnou v Sýrii.

Doprava na trase odvtedy výrazne klesla, a to vďaka úzkej spolupráci medzi EÚ a Tureckom.

Implementácia vyhlásenia EÚ a Turecka z marca 2016 bolo kľúčové pre zníženie nelegálnej migrácie cez turecké územie.

V roku 2019 boli osoby prichádzajúce cez trasu východným Stredomorím o 90% nižšie ako v roku 2015 a v roku 2020 ich počet naďalej klesal.

Dohoda s Tureckom tiež pomohla výrazne znížiť počet obetí na mori a bojovať proti prevádzacom. Podľa Medzinárodnej organizácie pre migráciu prišlo v roku 2019 o život na mori 71 ľudí, oproti 806 v roku 2015.

Utečenci v Turecku dostávajú od EÚ pomoc pri zlepšovaní ich životných podmienok. Nástroj EÚ pre utečencov v Turecku vo výške 6 miliárd EUR je spoločný koordinačný mechanizmus, ktorý komplexne spĺňa potreby utečencov a ich hostiteľských komunít v Turecku.

4. Oboznámte študentov s trasou západného Stredozemia

- **Trasa západom Stredozemného mora**

Trasa západným Stredomorím je trasa, ktorou sa nepravidelní návštevníci dostanú do Španielska - cez Stredozemné more do kontinentálneho Španielska a po pevnine do španielskych enkláv, Ceuty a Melilly v severnej Afrike.

Na ceste do Španielska migranti cestujú cez Maroko a Alžírsko. V roku 2018 sa trasa západným Stredomorím stala najobľúbenejšou cestou do Európy.

Po rekordnom príleve v roku 2018 začal počet migrantov v rokoch 2019 a 2020 postupne klesať v dôsledku rôznych faktorov, najmä:

- Maroko zintenzívnilo svoje úsilie v boji proti nelegálnej migrácii
- úzka spolupráca medzi Marokom, Španielskom a EÚ
- pandémia Covid-19.

Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex) podporuje Španielsko pri kontrole svojich vonkajších hraníc na kontinente organizovaním spoločných námorných operácií, ako je operácia Indalo.

Príslušníci vyslaní agentúrou Frontex pomáhajú vnútroštátnym orgánom chrániť hranice a vykonávať pátracie a záchranné operácie. Používajú sa aj lode a iné prostriedky sledovania.

5. Zobrazíť mapu:

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3a/AfricaCIA-HiRes.jpg>

Predstavte študentom Západoafrickú cestu.

- **Trasa západoafrická**

Západoafrická cesta je trasa, ktorou sa migranti vydávajú na Kanárske ostrovy v Atlantickom oceáne. Migranti, ktorí tam cestujú, väčšinou cestujú cez Maroko, Západnú Saharu, Mauretániu, Senegal a Gambiu.

Potom sa vydajú na nebezpečnú cestu od pobrežia západnej Afriky smerom na Kanárske ostrovy. Musia prekonať rôzne vzdialenosti: menej ako 100 km, ak odchádzajú z bodu afrického pobrežia najbližšie k svojmu cieľu, alebo dokonca viac ako 1 600 km, ak odchádzajú z Gambie.

V roku 2006 dorazilo na Kanárske ostrovy viac ako 31 000 nelegálnych migrantov. Išlo o tzv kríza cayucos, pomenovaná podľa typu populárnych rybárskych lodí, ktorými sa migranti plavili zo Senegalu a Mauritánie.

V nasledujúcich rokoch počet neregulárnych návštevníkov klesol na menej ako 1 500 ročne. V roku 2020 sa však toto číslo prudko zvýšilo a predstavovalo 10 - krát viac ako v rovnakom období predchádzajúceho roka.

Je to čiastočne spôsobené opatreniami mnohých afrických krajín v súvislosti s ochorením Covid-19. Tieto akcie obmedzili pohyb po tradičných migračných trasách a zhoršili sociálno-ekonomické životné podmienky v mnohých krajinách pôvodu.

Presun migrácie z trasy západného Stredozemia na západoafrickú cestu je tiež výsledkom lepšieho riadenia migrácie a efektívnejšej kontroly hraníc v Maroku.

V reakcii na prudký nárast počtu migrantov na Kanárskych ostrovoch v druhej polovici roku 2020 nasadila agentúra Frontex skupinu príslušníkov, ktorí majú pomôcť miestnym orgánom pri zbere a výmene informácií.

Čas 20 min.

6. Požiadajte žiakov, aby nahlas prečítali článok „Smrť na ceste do Európy. Tisíce obetí v Stredozemnom mori“(Stanisław Dudzik, Katarzyna Korzeniowska, Barbara Erling, 31. októbra 2019).

1. Ceuta

V auguste 2018 prekročilo šesť metrový plot viac ako 600 migrantov a vstúpili do Španielska. Migranti vydesili príslušníkov civilnej stráže fakľami, palicami a ostrými predmetmi. Takýmto spôsobom sa dostali do centra dočasného príjmu migrantov (CETI). CETI v Ceute - španielskom meste v severnej Afrike - je zvyčajne prvou destináciou, kde migranti preskočia hraničný plot, ktorý oddeľuje Španielsko od Maroka.

2. Melilla

Jemenský atlét sa utopil pri pokuse dostať sa do Španielska koncom septembra tohto roku. Plavil sa na jednom z malých drevených člnov nazývaných pateras. Často ich používajú migranti pokúšajúci sa cestovať z Afriky do Španielska. Počet jemenských migrantov prichádzajúcich do španielskej enklávy v severnej Afrike neustále rastie. Jemenčania utekajú zo svojej krajiny kvôli vojne, ktorá tam prebieha už päť rokov. A hoci si najčastejšie vyberajú susedné krajiny ako Saudskú Arábiu alebo Omán, niekedy sa rozhodnú vydať na nebezpečnú cestu za lepším životom v Európe.

3. Lampedusa

K jednej z najväčších tragédií došlo v roku 2013, keď sa loď z Líbye potopila pri pobreží ostrova. Pri nehode zahynulo viac ako 360 utečencov z Eritrey, Somálska a Ghany. K incidentu došlo niekoľko mesiacov po návšteve pápeža Františka, ktorý si po prevzatí pontifikátu vybral Lampedusu ako cieľ svojej prvej zahraničnej cesty. Pápež počas svojej návštevy navštívil utečenecký tábor a modlil sa za mŕtvych, ktorí zomreli pri pokuse dostať sa k brehom Európy.

4. Malta

Prijímacie strediská na Malte sú preplnené. Len v tomto roku ich prišlo na Maltu takmer 3000 migrantov – väčšinou zo Sudánu. To je trikrát viac ako vlani. Len v Hal Far, jednom z najväčších utečeneckých centier, je asi 1 200 ľudí. Maltské úrady povolili na ostrov príchod migrantov po uzavretí dohody s inými krajinami EÚ, ktorá mala umožniť ďalšiu distribúciu migrantov, čím sa Malte uľaví. Väčšina z nich je však stále na ostrove.

5. Grécke ostrovy (Lesbos)

Aktuálne viac ako 13 000 ľudí je natlačených v stanoch a prepravných kontajneroch v utečeneckom tábore Moria na gréckom ostrove Lesbos. Pôvodne bol tábor vytvorený iba pre 3 000 ľudí. V preplnenej Morii dochádza k stretom medzi frustrovanými migrantmi a políciou. Po nepokojoch v septembri, pri ktorých bola zabitá žena, bolo 215 utečencov transportovaných na pevninu. Podľa údajov OSN sa počet ľudí, ktorí prišli na Lesbos, tento rok zvýšil na viac ako 16 000. Ide o najväčší príliv od roku 2016.

6. 20 tis. neviditeľné obete

V októbri 2013 sa neďaleko najjužnejšieho talianskeho ostrova Lampedusa potopili dve lode s najmenej 368 ľuďmi. Po tejto tragickej udalosti spustila Medzinárodná organizácia pre migráciu projekt Missing Migrants. Je to jediný zdroj informácií, ktorý je v súčasnosti k dispozícii o ľuďoch, ktorí zomreli alebo zmizli na ceste do Európy. Smrteľné nehody sa stávajú ľuďom, ktorí nelegálne

prechádzajú Európou takmer každý deň, a najsmrteľnejšie cesty vedú cez Stredozemné more. Údaje ukazujú, že od roku 2014 v Stredozemnom mori zomrelo alebo je nezvestných takmer 20 000 ľudí. migrantov a utečencov. Väčšina z nich v centrálnom regióne, keď sa pokúšajú dostať z Tuniska alebo Líbye do južného Talianska alebo na Maltu.

Čas 15 minút.

6. Opýtajte sa, aké pocity a emócie vznikli po vypočutí textov.

Zdroje:

PL

1. Internet - misyjne pl
[MisyjnyVLOG \[#17\] Uchodźcy - teraz albo nigdy - YouTube](#)
2. Carits Polska
[\(2\) Światowy Dzień Uchodźcy. Historia Jemeńczyka Mohammeda - YouTube](#)
3. Internet – DW Polska
[Uchodźcy wciąż marzą o Europie - YouTube](#)
4. Rada Europejsk
[Szlak zachodniośródziemnomorski i szlak zachodnioafrykański - Consilium \(europa.eu\)](#)
5. Internet – Wyborcza
[Śmierć w drodze do Europy. Tysiące ofiar na Morzu Śródziemnym \(wyborcza.pl\)](#)

SK

6. Tyzden.sk Liga ľudských práv, občianske združenie podporujúce utečencov žijúcich na Slovensku.
[migračný kompas: Utečencov je už viac ako 70 miliónov. Vyháňajú ich vojny aj klimatická zmena | Spoločnosť | .týždeň - iný pohľad na spoločnosť \(tyzden.sk\)](#)
7. The UN Refugee Agency Slovensko
[UNHCR Slovensko](#)

CZ

8. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR Česká republika](#)
9. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)
10. The UN Refugee Agency Česká Republika
[Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube](#)

Prílohy:

PL

1. Internet - misyjne pl
[MisyjnyVLOG \[#17\] Uchodźcy - teraz albo nigdy - YouTube](#)
2. PL: Carits Polska
[\(2\) Światowy Dzień Uchodźcy. Historia Jemeńczyka Mohammeda - YouTube](#)
3. Internet – DW Polska
[Uchodźcy wciąż marzą o Europie - YouTube](#)

CZ

4. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)
5. CZThe UN Refugee Agency Česká Republika
[Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube](#)
6. **PL/SK/CZ** Slovník pojmov

M. Lipińska (red.), K. Białek, A. Kowalska, E. Kownacka, M. Piegat-Kaczmarczyk,
Warsztaty kompetencji międzykulturowych – podręcznik dla trenerów ,
Warszawa 2008